

Osnovna šola Hudinja
Mariborska cesta 125
3000 Celje

Žepnina med učenci naše šole

RAZISKOVALNA NALOGA

Področje: SOCIOLOGIJA

Patricija Oprešnik,
9. razred

Maja Kmecl,
prof. RP

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, marec 2021

Osnovna šola Hudinja

Mariborska cesta 125

3000 Celje

Žepnina med učenci naše šole

Področje: SOCIOLOGIJA

Patricija Oprešnik, 9. razred

Maja Kmecl, prof. RP

Mestna občina Celje,
Mladi za Celje, marec 2021

KAZALO VSEBINE

KAZALO VSEBINE	3
KAZALO GRAFOV	4
POVZETEK.....	5
UVOD	6
RAZISKOVALNI PROBLEM.....	6
HIPOTEZE	7
IZBOR IN PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH METOD	7
KAJ JE ŽEPNINA?.....	8
ALI OTROCI POTREBUJEJO ŽEPNINO?	8
RAZDELJEVANJE IN NAČRTOVANJE	9
ŽEPNINA KOT VZGOJNO SREDSTVO	10
RAVNANJE Z ŽEPNINO – NAČRTOVANJE PORABE.....	10
PREDSTAVITEV REZULTATOV	12
REZULTATI ANKETENGA VPRAŠALNIKA.....	13
ANKETNI VPRAŠALNIK.....	13
SKLEP	21
VIRI.....	23

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Odstotek sodelujočih v anketnem vprašalniku glede na spol.....	12
Graf 2: Odstotek sodelujočih v anketnem vprašalniku glede na razred	12
Graf 3: Prejemanje žepnine.....	15
Graf 4: Osebe dajanja žepnine.....	15
Graf 5: Pogostost prejemanja žepnine	16
Graf 6: Mesečni znesek žepnine	16
Graf 7: Zadovoljstvo z zneskom žepnine.....	17
Graf 8: Odvisnost žepnine od ocen	17
Graf 9: Odvisnost žepnine od pomoči doma (hišna opravila)	18
Graf 10: Občutek po odraslosti in odgovornosti ob prejemu žepnine.....	18
Graf 11: Namen žepnine	19
Graf 12: Odločanje o porabi žepnine.....	19
Graf 13: Vpliv koronavirusa na žepnino.....	20

POVZETEK

Veliko vlogo pri oblikovanju odnosa do denarja ima vzgoja. Starši s svojim zgledom in odnosom do denarja vplivajo na vzgojo otroka. Otroku lahko pomagajo, da se naučijo odgovornega ravnanja z denarjem, tudi tako, da mu dajo žepnino.

Odločila sem se, da preverim, ali učenci naše šole prejema žepnino in ali so razlike v višini žepnine med starejšimi in mlajšimi učenci. Prav tako me je zanimalo, če šolski uspeh in pomoč pri hišnih opravilih vplivata žepnino, ali daje žepnina občutek odgovornosti in kako je z njeno porabo ter vplivom koronavirusa na prejemanje žepnine.

Ugotovila sem, da polovica učencev, ki so izpolnili anketo, ne prejema žepnine, kar se mi zdi kar velik odstotek. Čeprav žepnino prejema malo manj kot polovica učencev 2. in 3. triade, jo ti večina prejema mesečno s strani staršev. Učenci 3. triade mesečno dobijo višjo žepnino kot učenci 2. triade. Vsi učenci pa so s prejetim zneskom zadovoljni. Žepnina večine anketiranih učencev naše šole ni pogojena s šolskim uspehom in hišnimi opravili. Skoraj vsem učencem daje žepnina občutek odraslosti in odgovornosti. In kako je s porabo žepnine? Učenci 2. triade bolj varčujejo kot učenci 3. triade, a se učenci 3. triade pred porabo žepnine rahlo bolj posvetujejo s starši. Ker ni področja, kamor ne bi posegel koronavirus, sem bila prepričana, da bo imel vpliv tudi na prejemanje žepnine, a sem se zmotila. Kljub koronavirusu se večini učencem ta ni spremenila.

UVOD

Denar je sveta vladar, pravi pregovor, čeprav bi si želela, da temu ne bi bilo tako. Ljudje smo med sabo različni in tudi naše potrebe se razlikujejo. Materialne potrebe naj bi se oblikovale skladno s tistim, kar si lahko privoščimo, torej glede na to, kakšno je naše finančno stanje. Vendar temu ni vedno tako. Veliko vlogo pri oblikovanju odnosa do denarja ima vzgoja. Starši s svojim zgledom in odnosom do denarja vplivajo na vzgojo otroka. Otroku lahko pomagajo, da se naučijo odgovornega ravnanja z denarjem, tudi tako, da mu dajo žepnino.

Že beseda žepnina nam pove, da gre za nekaj, kar je povezano z žepom. Ob povezavi z denarjem pomislim na drobiž, saj je to tisto, kar lahko spraviš v žep. A po pogovoru s sošolci sem ugotovila, da žepnina zanje ni le drobiž. To me je pritegnilo, da sem začela razmišljati o višini žepnine in odnosu sošolcev do denarja. Sama dobivam žepnino, prav tako moj mlajši brat, in ravno ta razlika med nama v odnosu do prejemanja me je vzpodbudila, da se odločim za raziskovalno nalogo na temo žepnine.

Odločila sem se, da preverim, ali učenci naše šole prejema žepnino in ali so razlike v višini žepnine med starejšimi in mlajšimi učenci. Prav tako me je zanimalo, če šolski uspeh in pomoč pri hišnih opravilih vplivata žepnino, ali daje žepnina občutek odgovornosti in kako je z njeno porabo ter vplivom koronavirusa na prejemanje žepnine.

RAZISKOVALNI PROBLEM

Ker je denar del našega vsakdana, se je tudi z njim, tako kot z večino stvari v življenju, potrebno naučiti rokovati in preudarno razporejati. Eden izmed »pripomočkov« učenja in preudarnosti je tudi prejemanje žepnine.

Raziskovala bom:

- Ali večina učencev naše šole prejema mesečno žepnino s strani staršev?
- Ali učenci 3. triade mesečno dobijo višjo žepnino kot učenci 2. triade in ali so z zneskom manj zadovoljni kot učenci 2. triade?
- Ali je žepnina večine učencev naše šole pogojena s šolskim uspehom in hišnimi opravili?
- Ali se učenci ob prejemanju žepnine počutijo bolj odrasle in bolj odgovorne?
- Ali učenci 2. triade bolj varčujejo kot učenci 3. triade in se pred porabo žepnine posvetujejo s starši?
- Ali se posledice koronavirusa kažejo tudi na prejemanju žepnine?

HIPOTEZE

- Večina učencev naše šole prejema mesečno žepnino s strani staršev.
- Učenci 3. triade mesečno dobijo višjo žepnino kot učenci 2. triade in so z zneskom manj zadovoljni kot učenci 2. triade.
- Žepnina večine učencev naše šole je pogojena s šolskim uspehom in hišnimi opravili.
- Učenci se ob prejemanju žepnine počutijo bolj odrasle in bolj odgovorne.
- Učenci 2. triade bolj varčujejo kot učenci 3. triade in se pred porabo žepnine posvetujejo s starši.
- Posledice koronavirusa se kažejo tudi na prejemanju žepnine.

IZBOR IN PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH METOD

Literature na temo žepnine ni veliko, več je o vzgoji in denarju, a sem vseeno večino informacij našla v knjigah iz knjižnice. Nekaj informacij na dano temo je tudi na spletu, predvsem prispevki, ki so namenjeni staršem in otrokom.

Med osnovnošolci 2. in 3. triade naše šole smo izvedli anketo. Anketo je rešilo 381 učencev, od tega je bilo 322 veljavnih. Število učencev, ki ne prejemajo žepnine, je bilo 164, nas pa je zanimalo mnenje 158 učencev, ki prejemajo žepnino. Anketa je bila objavljena na spletu, na spletni strani 1ka. Podatki so bili obdelani s pomočjo orodij, ki so na razpolago na tej spletni strani.

Uporabili smo kvantitativno tehniko raziskovanja (anketni vprašalnik, statistična obdelava podatkov).

KAJ JE ŽEPNINA?

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika beseda *žepnina* pomeni manjšo vsoto denarja, ki jo kdo dobi navadno mesečno za manjše osebne izdatke.

(Fran (b.d.). Pridobljeno 3. 11. 2020, iz <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=%C5%BEepnina>).

Žepnina je denar za v žep, četudi gre za manjši znesek, je ne smemo enačiti z denarjem, ki ga dobi otrok ob posebnih priložnostih v dar ali si ga zasluži sam (Arndt, 1999).

Žepnina služi otroku za uresničevanje želja in potreb, ki jih starši niso dolžni redno zadovoljevati: revije, igrače, vstopnice, sladkarije, tehnični pripomočki in drugo. Prvotno je žepnina namenjena manjšim izdatkom, ki si jih otrok izbere po svojem okusu. Od vsote žepnine, ki jo otroku dajejo starši ali druge odrasle osebe, je odvisno, kaj si lahko otrok kupi. Žepnina je možnost za nakup, odločitev pa bi naj bila prepuščena otroku (Končnik – Goršič, 2004).

ALI OTROCI POTREBUJEJO ŽEPNINO?

Ko otroci odraščajo, pogosto želijo imeti svoj denar. Večina mladostnikov je pri tem odvisna od svojih staršev. Nikoli ni prepozno, da se človek uči ravnanja z denarjem in pri tem kaj prihrani. Ko otroci odraščajo, narašča pritisk določenih podjetij, ki želijo, da kupiš njihove izdelke. O dejanju žepnine so mnenja različna. Žepnina razvija smisel za samostojnost. Otrokom pomaga razumeti smisel denarja (Končnik – Goršič, 2004).

Pravilno ravnanje z žepnino lahko skoraj enačimo s pojmom pravilne vzgoje. Vzgoja je odraz kulture, v kateri živijo starši in vzgajajo svoje otroke. Cilj staršev je, da svojemu otroku omogočijo čim hitrejšo pot med samozavestne in samostojne ljudi, kamor sodi tudi odnos do denarja. Odnos do denarja je odsev okolja in obnašanja, ki ga otrok doživlja in ki se mu bo vtisnilo v spomin. Tako kot za vzgojo tako tudi glede žepnine ni enotnega načrta, vendar obstajajo priporočila, ki lahko pomagajo pri odločitvah (Arndt, 1999).

Otroci potrebujejo žepnino,

- da bi se naučili denar razporejati in z njim shajati,
- da bi začutili veselje ob svoji naraščajoči odvisnosti,
- da bi razvili in obdržali čut za odgovornost,
- da se ne bi čutili zapostavljene v primerjavi s svojimi vrstniki,
- da bi jih starši upoštevali, ko gre za družinske prihodke in pogovore o gospodarjenju ter načrtovanju znotraj gospodinjstva,
- da bi z njo sami gospodarili in da bi ob svojih napačnih odločitvah naredili sklepe sami,
- da bi se naučili razporejati z žepnino kot s svojim rednim tedenskim ali mesečnim prihodkom,
- brez predpisov in nadzora, sicer jim pokvarimo užitek, ki ga otrok ob samostojnem gospodarjenju občuti,
- a jim žepnine ne smemo nadomestiti, kadar prekoračijo vsoto, ki jo imajo na voljo, zato da bi si napako zapomnili in se ji kasneje izognili,
- pri čemer starši ne smejo pričakovati, da bodo od nje še kaj prihranili,
- ki pa jim je ob slabem šolskem uspehu in neprimernem obnašanju ne smemo odvzeti.

Ker je žepnina otrokov lastni denar, s katerim lahko prosto razpolagajo, so zgornje alineje več kot dobri razlogi, zakaj naj otroci dobijo žepnino brez omejevanja in predpisov (Arndt, 1999).

Kljub temu je veliko staršev v zadregi, ali bi otroku dali žepnino, ker ne vedo, ali bo z denarjem znal ravnati. Denar je le košček pobarvanega papirja, kovinska ploščica in kartica in vendar si brez njega ni možno nič priskrbeti. Denar pa ni zagotovilo za srečo, sam jo moraš najti in jo znati deliti. Denar je pomemben že iz zgodovine. Žepnino imajo otroci za izpolnjevanje tistih potreb, ki jih starši niso dolžni izpolniti. Žepnina ni namenjena večjim nakupom, ampak drobnim nakupom, ki jih otrok kupi po svoji presoji in izbiri. Starši dajo vsak mesec isto vsoto. Kar si bo otrok kupil z žepnino, je njegova zadeva, starši zato, če menijo, da se ni odločil pravilno, to povedo in ne odvzamejo žepnine. Žepnina tudi ni nagrada ali kazen zaradi ocen (Nidorfer in Milič, 2017).

RAZDELJEVANJE IN NAČRTOVANJE

Predpisi in nadzori niso nikomur prijetni, spodrsjlaji in napačne odločitve pa so potrebni za učenje. Večkrat se od otrok zahteva, kar odrasli pogosto ne zmorejo. Vsi odrasli nikoli do potankosti natančno

ne preračunajo porabe denarja in prav tako delajo neumnosti, zato so tudi pri otrocih občasne nepravilne odločitve in ravnanja z denarjem upravičena.

Če si otrok že zgodaj želi žepnine, ne pomeni, da je grabežljiv. Lahko pa od njega pričakujemo, da se bo znal prej pravilno odločati, razporejati denar, varčevati, načrtovati in kritično oceniti, kaj si bo kupil.

Otroci, ki želje po lastnem denarju nimajo ali pa jo izrazijo zelo pozno, je potrebno vzpodbujati, da preveč ne zaostanejo za svojimi vrstniki (Arndt, 1999).

Večina otrok dobi prvo žepnino po 10. letu starosti, nekateri pa celo po 15. letu. Višina žepnine je odvisna od otrokove starosti. Višina žepnine naj ne bo prenizka ali previsoka. Če dobijo otroci nekaj malega, nimajo priložnosti, da bi se naučili razporejati. Prava mesečna žepnina znaša med 20 in 30 evrov. Znesek naj bo ves čas enak, da se otrok nauči, kako naj si denar razporeja. Ni dobro, če denar/žepnino starši ali sorodniki dodajajo, če ta poide predčasno. Otroci se morajo zavedati, da v primeru, da denar porabijo, tega ni več, dodatkov ne dobijo. Velja, da k ravnanju z denarjem sodi tudi odpovedovanje (Nidorfer in Milič, 2017).

ŽEPNINA KOT VZGOJNO SREDSTVO

Starši s svojim zgledom najbolj vplivajo na otroke. Naučiti jih morajo, da ne smejo zapravljati več kot zaslužijo. Če otrokom damo žepnino že v mladosti, bodo lažje shajali s plačo kot odrasli. Veliko mladih pa z žepnino ne zna, zapravijo jo za manjše stvari, nato pa okrivijo starše, da jim dajejo premalo žepnine. Žepnina in ravnanje z denarjem sta kamenčka v mozaiku razvijanja samostojnosti in odgovornost otrok.

Žepnina se ne sme uporabljati kot nagrajevanje ali kaznovanje, saj si jo bo otrok narobe razlagal in ne bo razvil pravega odnosa do denarja (Nidorfer in Milič, 2017).

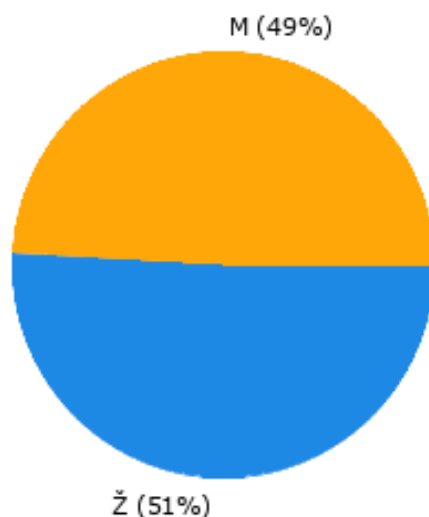
RAVNANJE Z ŽEPNINO – NAČRTOVANJE PORABE

Ko se naučiš dobro ravnati z denarjem, ni več pomembno, koliko ga prejemaš. S starši se dogovoriš, kaj bi z žepnino počel in koliko je potrebuješ. Ravnanje z denarjem je stvar vaje, vsak se je pri nakupu

zmotil ter se nato jezil. Najbolje je narediti seznam želja s stvarmi, ki si jih želiš, zraven napišeš ceno izdelka, tako veš, kako dolgo moraš na izdelek čakati. Odpoveš se manjšim nakupom za večje. Denar si razdeliš v tri zaboje. V denarnici je denar za vsakdanje nakupe, v hranilniku hraniš denar za večje nakupe, ko je dovolj poln, pa ga odneseš na banko, kjer dobiš tudi obresti. Ko se nabere dovolj denarja, ga lahko izkoristiš. V zakladnici hraniš denar za največje nakupe, ko je dovolj polna, pomisliš, kako ta denar pomnožiti. Na začetku v vsak zaboje daj tretjino žepnine. Ko imaš dovolj izkušenj, denar lahko prilagajaš. Proračun lahko vodiš tudi pisno, če želiš biti natančen (Neiser, 2007).

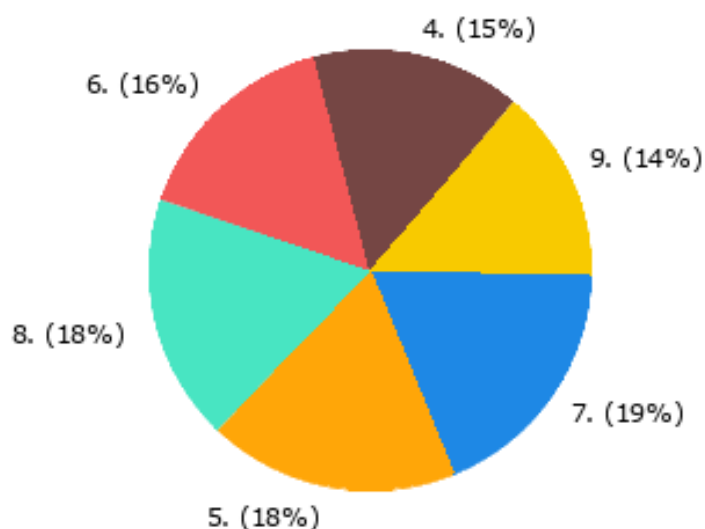
PREDSTAVITEV REZULTATOV

Rezultati anketnega vprašalnika so bili pridobljeni na naključno izbranem vzorcu. Prikazani so v grafih, izraženi pa v odstotkih.

Graf 1: Odstotek sodelujočih v anketnem vprašalniku glede na spol

Iz Grafa 1 je razvidno, da je anketo, izpolnilo 49 % učencev in 51 % učenk 2. in 3. triade.

Graf 2: Odstotek sodelujočih v anketnem vprašalniku, glede na razred

Glede na vsoto odstotkov je sodelovalo 49 % učencev 2. triade in 51 % učencev 3. triade.

5. Ali si z zneskom žepnine zadovoljen?

- a) Da.
- b) Ne.

6. Boljše kot so ocene, višja je moja žepnina. Označi, ali to zate drži ali ne drži.

DRŽI   NE DRŽI

7. Več kot pomagam doma (hišna opravila), višja je moja žepnina. Označi, ali to zate drži ali ne drži.

DRŽI   NE DRŽI

8. Se ob prejemanju žepnine počutiš bolj odrasel in bolj odgovoren?

- a) Da.
- b) Ne.

9. Čemu je namenjena tvoja žepnina?

- a) Manjšim vsakdanjim nakupom.
- b) Delno jo zapravim, delno pa varčujem.
- c) Varčujem/hranim jo za večje nakupe.

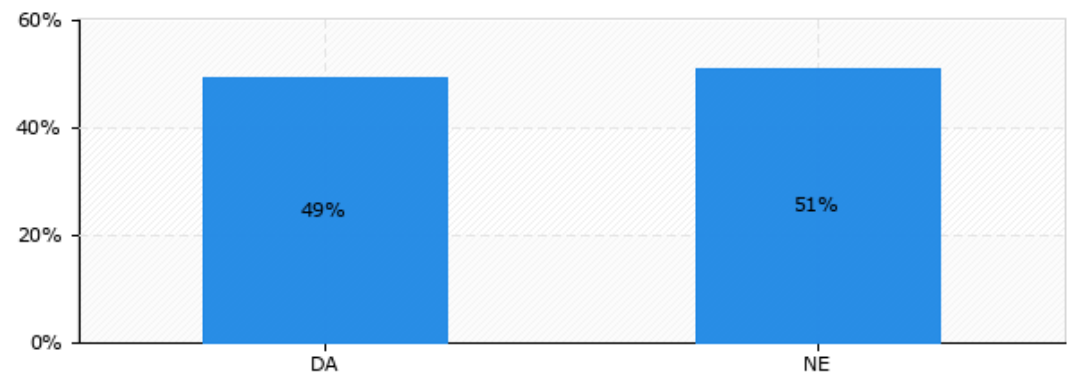
10. Ali se sam odločaš, čemu boš namenil žepnino?

- a) Odločim se sam, starše ne sprašujem.
- b) Posvetujem se s starši, nato se odločim sam.
- c) Večinoma odločitev sprejmejo starši.

11. Ali se je v času koronavirusa tvoja žepnina spremenila?

- a) Žepnina se ni spremenila. Znesek je ostal enak.
- b) Žepnina je narasla.
- c) Žepnina se je zmanjšala.
- d) Žepnine trenutno ne dobivam.

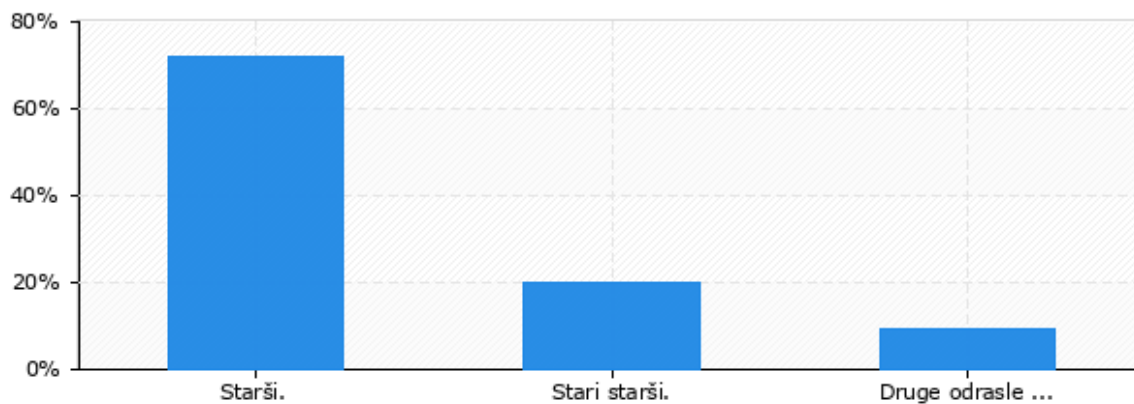
1. Ali prejemaš žepnino?

Graf 3: Prejemanje žepnine

Graf 3 kaže, da 49 % anketiranih prejema žepnino in 51 % anketiranih ne prejema žepnine.

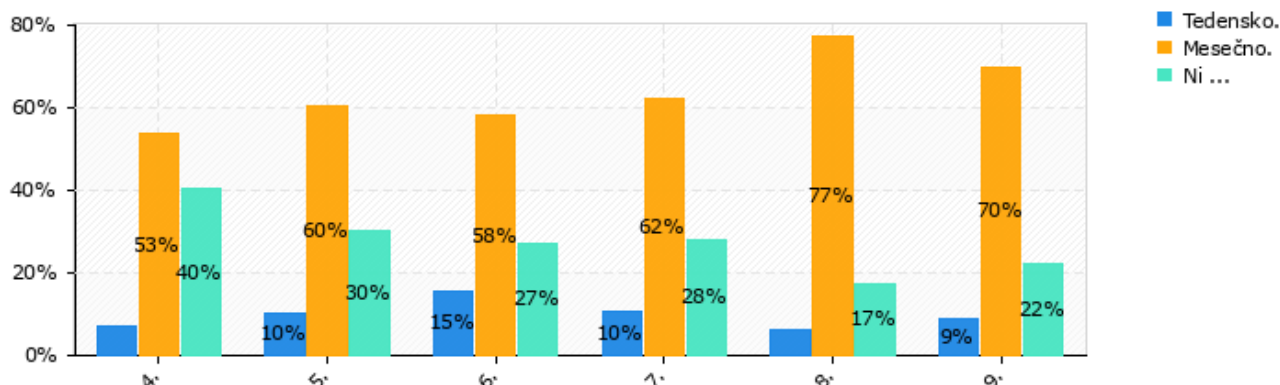
2. Kdo ti daje žepnino?

Graf 4: Osebe dajanja žepnine

Po rezultatih, od koga dobijo učenci žepnino, najbolj izstopajo starši. Sledijo stari starši in druge odrasle osebe, pri čemer so učenci zapisali, da so to sorodniki in prijatelji staršev.

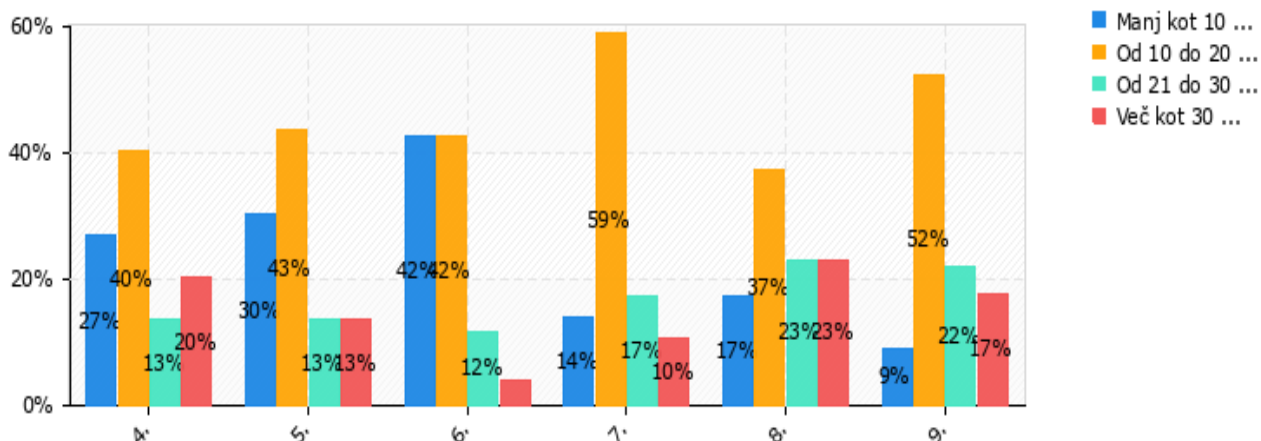
3. Kako pogosto prejemaš žepnino?

Graf 5: Pogostost prejemanja žepnine

Večina učencev, kar je 53 % in več, prejema žepnino mesečno. Najbolj po prejemu mesečne žepnine izstopajo učenci 8. in 9. razredov. Preseneča podatek, da kar nekaj učencev 2. triade (4., 5. in 6. razred) dobi žepnino nedoločeno, torej ko se oseba, ki daje, spomni. Zelo nizek odstotek učencev prejema žepnino tedensko.

4. Kakšen je približen znesek tvoje žepnine na mesec?

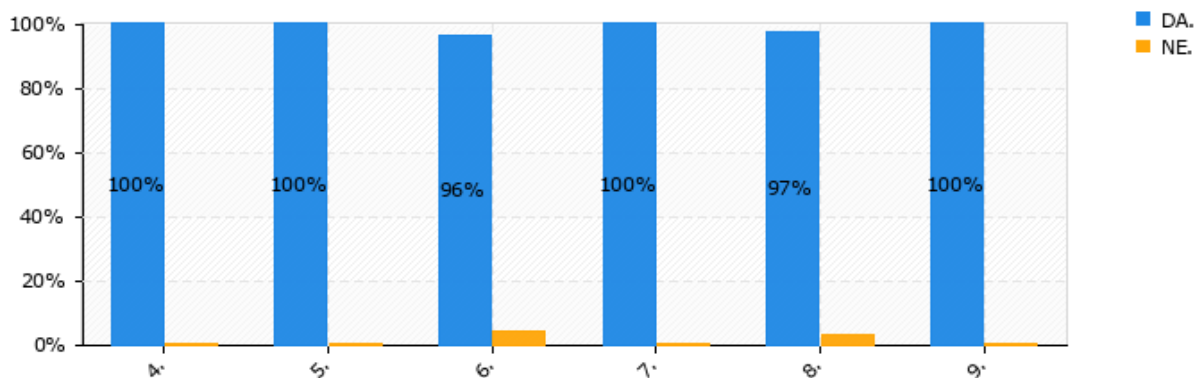

Graf 6: Mesečni znesek žepnine

V anketi smo vprašali učence po denarnem znesku, izraženem v evrih. Odstotki kažejo, da največ učencev prejema znesek med 10 in 20 evri. V 2. triadi je v primerjavi s 3. višji odstotek učencev, ki dobijo manj kot 10 evrov. Visok znesek žepnine najbolj izstopa v 8. razredu, saj kar 46 % učencev prejema več kot 20 evrov, od tega 23 % več kot 30 evrov.

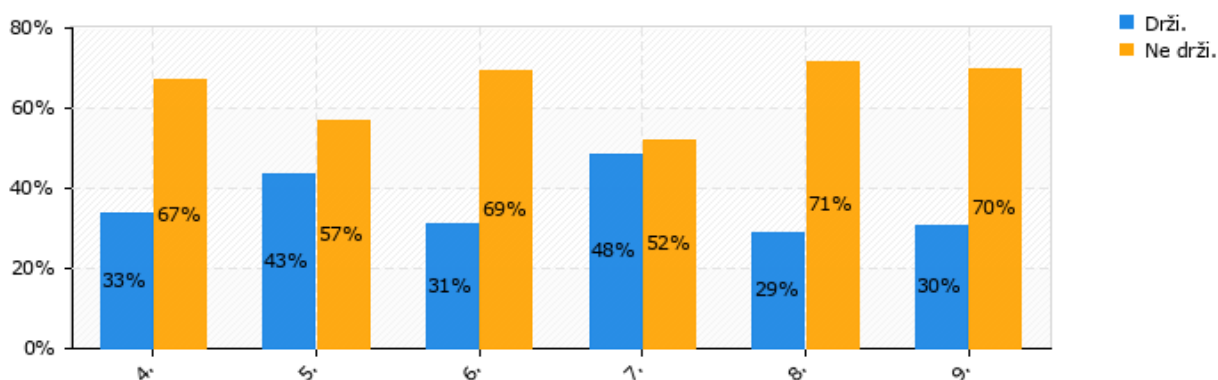
5. Ali si z zneskom žepnine zadovoljen?

Graf 7: Zadovoljstvo z zneskom žepnine

Iz Grafa 7 je razvidno, da so učenci naše šole zadovoljni z zneskom žepnine. Samo dva učenca sta nezadovoljna, učenec 6. in učenec 8. razreda.

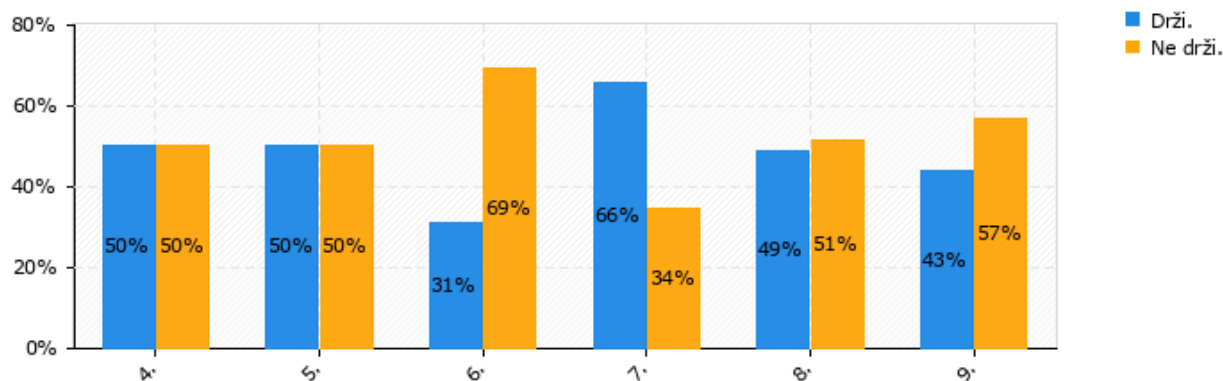
6. Boljše kot so ocene, višja je moja žepnina.

Graf 8: Odvisnost žepnine od ocen

Rumeni stolpci kažejo, da pri več kot polovici učencev žepnina ni odvisna od dobrih ocen. Najbolj se s tem strinjajo v 8. in 9. razredu, sledi 6. razred, nato 4. in nazadnje 5. Po odstotkih najbolj izstopa 7. razred, saj je rezultat skoraj izenačen. Tukaj se najbolj kaže, da je je žepnina tudi odvisna od dobrih ocen.

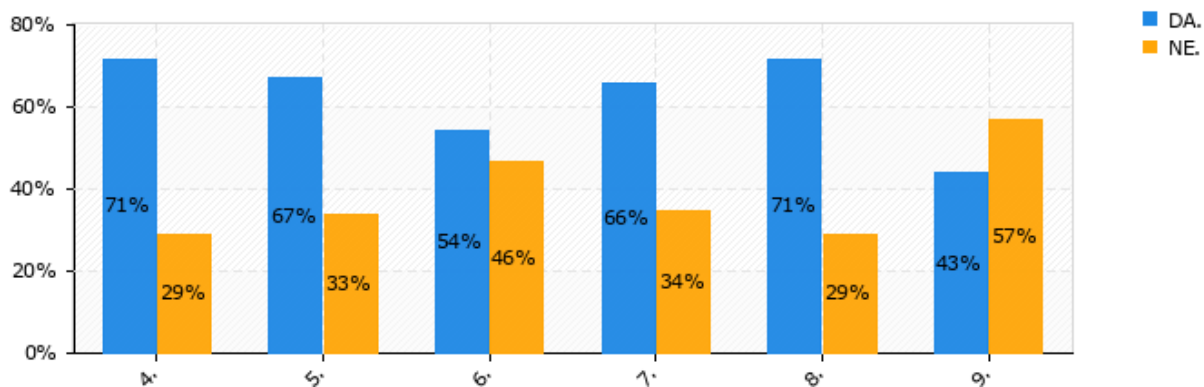
7. Več kot pomagam doma (hišna opravila), višja je moja žepnina.

Graf 9: Odvisnost žepnine od pomoči doma (hišna opravila)

V Grafu 9 vidimo, da ima pomoč pri hišnih opravilih vpliv na višino žepnine. A pri skupnem seštevku odstotkov ugotovimo, da trditev *Več kot pomagam doma (hišna opravila), višja je moja žepnina*, drži za 48 % učencev in ne drži za 52 % učencev, ki prejemaajo žepnino. Pri tem najbolj izstopajo rezultati učencev 6. razredov, v obratni smeri pa rezultati učencev 7. razredov.

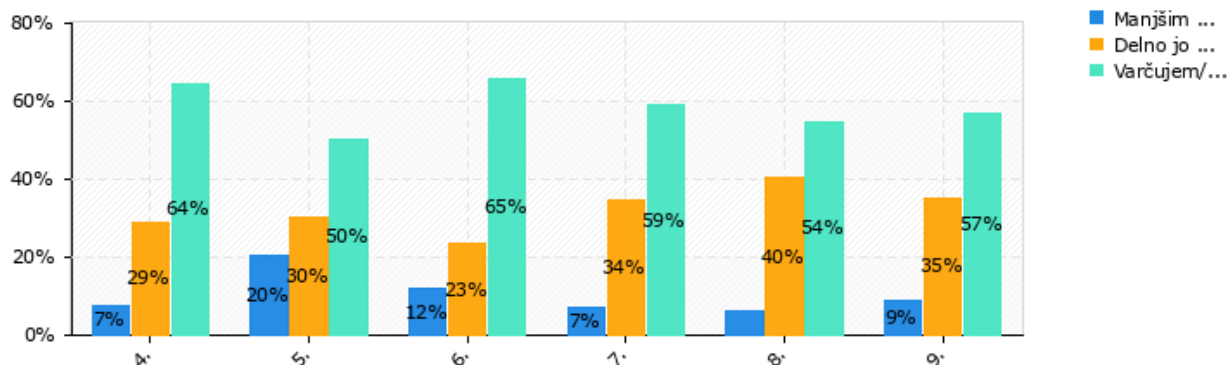
8. Se ob prejemanju žepnine počutiš bolj odrasel in bolj odgovoren?

Graf 10: Občutek po odraslosti in odgovornosti ob prejemanju žepnine

Večini učencev naše šole daje žepnina občutek odraslosti in odgovornosti. Najbolj je to vidno pri učencih 4. in 7. razredov. K neodločenosti se nagibajo učenci 6. razredov, in sicer 54 % se jih počuti bolj odgovorno in odraslo, 46 % pa ne. Pri učencih 9. razredov rezultati kažejo obratno stanje, več učencev (57 %) se je opredelilo, da se ob prejemanju žepnine ne počutijo bolj odrasle in bolj odgovorne.

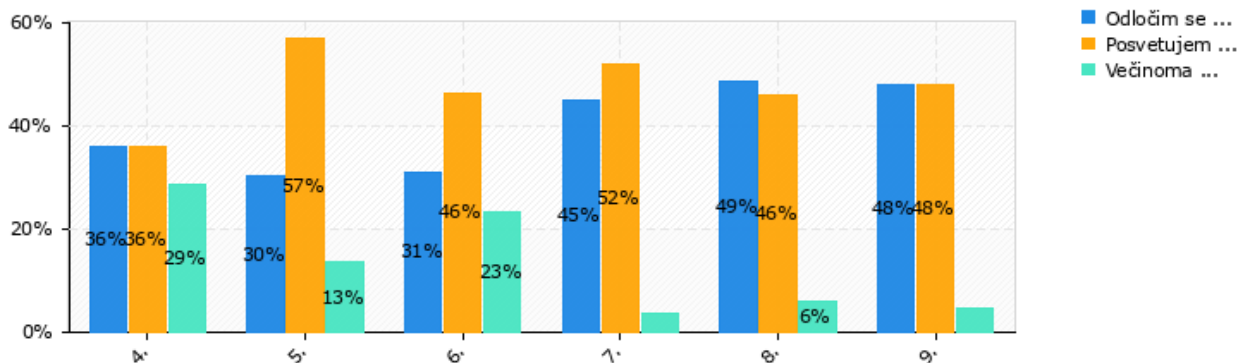
9. Čemu je namenjena tvoja žepnina?

Graf 11: Namen žepnine

Zelena barva stolpičev ponazarja, da več kot polovica učencev naše šole žepnino varčuje, oziroma jo hrani za večje nakupe. V primerjavi s 3. triado se malce več učencev 2. triade odloči za varčevanje. Medtem ko se za delno porabo, delno pa za varčevanje, odloči več učencev 3. triade v primerjavi z 2. triado. Postavka, da žepnino namenijo manjšim nakupom, izstopa med učenci 5. razredov, to je 20 %.

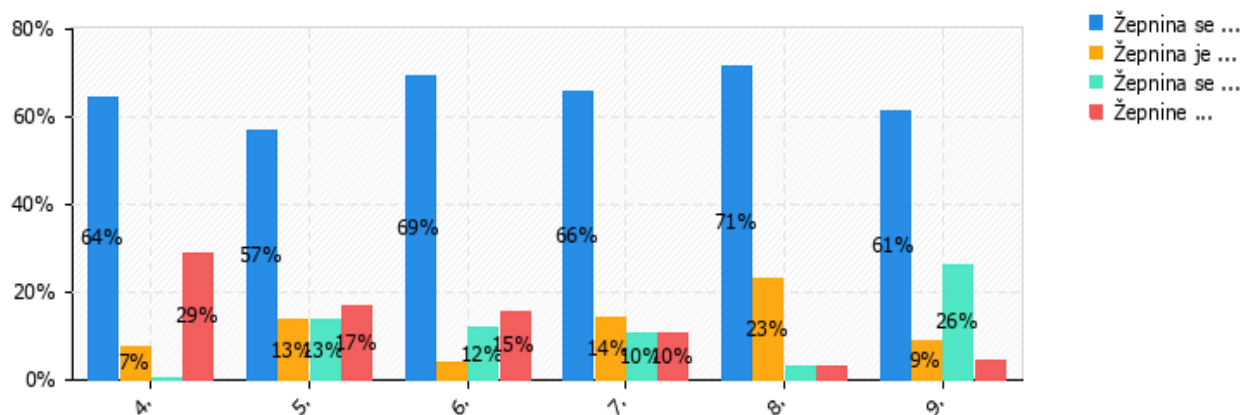
10. Ali se sam odločaš, čemu boš namenil žepnino?

Graf 12: Odločanje o porabi žepnine

Iz Grafa 12 je razvidno, da se učenci od 5. do 7. razreda o odločitvi porabe žepnine posvetujejo s starši, končno odločitev pa sprejmejo sami. Pri učencih 4. in 9. razreda se je največ učencev opredelilo med dvema kriterijema, in sicer da se odločijo sami, starše ne sprašujejo in da se posvetujejo s starši, nato pa se odločijo sami. V 4. razredu je v primerjavi z ostalimi razredi najvišji odstotek (29 %), da odločitev o porabi žepnine sprejmejo starši. Pri seštevku skupnih rezultatov se kar 48 % učencev pred porabo posvetuje s starši, kar predstavlja skoraj polovico vseh anketiranih.

11. Ali se je v času koronavirusa tvoja žepnina spremenila?

Graf 13: Vpliv koronavirusa na žepnino

Visoki modri stolpci pričajo o tem, da se večini učencev naše šole žepnina ni spremenila. Da žepnine zaradi vpliva koronavirusa ne dobivajo več, pričajo rdeči stolpci, pri čemer najbolj izstopajo četrtošolci (29 %), nekaj je petošolcev, šestošolcev in nazadnje sedmošolcev. Kar nekaj učencem 9. razreda se je žepnina znižala, to je 26 %. V ostalih razredih, kjer kaže na znižanje žepnine, je odstotek zelo nizek, to velja za nekaj učencev 5., 6. in 7. razreda. Kljub koronavirusu je opaziti, da se je določenim osmošolcem (23 %) žepnina povišala.

SKLEP

Predvidevala sem, da večina učencev naše šole prejema mesečno žepnino s strani staršev.

Hipotezo sem preverjala s prvim, drugim in tretjim vprašanjem anketnega vprašalnika. Res je, da večina učencev, ki prejema žepnino, prejema le-to mesečno s strani staršev. A so rezultati prvega vprašanja pokazali, da je za 2 % več učencev tistih, ki žepnine ne prejema. Ker je odstotek zelo majhen, pa vendar ga ni za spregledati, hipoteze nisem potrdila.

Ali učenci 3. triade mesečno dobijo višjo žepnino kot učenci 2. triade in so z zneskom manj zadovoljni kot učenci 2. triade, sem preverjala s četrtem in petim vprašanjem anketnega vprašalnika. Ugotovila sem, da največ učencev prejema znesek med 10 in 20 evri. Ne glede na to učenci 3. triade prejema mesečno višjo žepnino kot učenci 2. triade. Vsi učenci so s prejetim zneskom zadovoljni. Pri tem vprašanju ni prišlo do odstopanj med učenci 2. in 3. triade. Hipotezo sem delno potrdila.

Če je žepnina večine učencev naše šole, ki prejema žepnino, pogojena s šolskim uspehom in hišnimi opravili, sem preverila s šestim in sedmim vprašanjem vprašalnika. Pri več kot polovici učencev žepnina ni odvisna od dobrih ocen. Najbolj se je to pokazalo pri učencih 8. in 9. razredov. Prav tako je do rahlega odstopanja rezultatov prišlo pri trditvi, da žepnina ni odvisna od hišnih opravil, zato sem hipotezo ovrгла.

Osmo vprašanje je pokazalo, ali se učenci ob prejetem žepnini počutijo bolj odrasle in bolj odgovorne. Skoraj vsi anketirani učenci, ki prejema žepnino, se ob prejetem le-te počutijo bolj odrasle in bolj odgovorne. Hipoteza je potrjena.

Z devetim in desetim vprašanjem sem dokazovala hipotezo, ki se glasi: Učenci 2. triade bolj varčujejo kot učenci 3. triade in se pred porabo žepnine posvetujejo s starši. V primerjavi s 3. triado se malce več učencev 2. triade odloči za varčevanje. Čeprav se malo manj kot polovica vseh anketiranih, to je 48 %, pred porabo posvetuje s starši, so rezultati pokazali odstopanje 3. triade za 2 % od 2. triade. Hipoteza je delno potrjena.

Zadnjo hipotezo, da se posledice koronavirusa kažejo tudi na prejetem žepnini, sem preverjala z zadnjim vprašanjem. Učenci, ki prejema žepnino, so se v več kot 60 % opredelili, da se jim žepnina ni spremenila. Hipoteza ni potrjena.

Rezultati anketnega vprašalnika so eno hipotezo potrdili, dve delno potrdili in tri ovrgli.

Ugotovila sem, da polovica učencev, ki so izpolnili anketo, ne prejema žepnine, kar se mi zdi kar velik odstotek. Žal mi je bilo, da nisem postavila vprašanja, ali bi jo želeli prejemati. Čeprav žepnino prejema malo manj kot polovica učencev 2. in 3. triade, jo ti večina prejema mesečno s strani staršev. Učenci 3. triade mesečno dobijo višjo žepnino kot učenci 2. triade. Vsi učenci pa so s prejetim zneskom zadovoljni. Žepnina večine anketiranih učencev naše šole ni pogojena s šolskim uspehom in hišnimi opravili. Skoraj vsem učencem pa daje žepnina občutek odraslosti in odgovornosti. In kako je s porabo žepnine? Učenci 2. triade bolj varčujejo kot učenci 3. triade, a se učenci 3. triade pred porabo žepnine rahlo bolj posvetujejo s starši. Ker ni področja, kamor ne bi posegel koronavirus, sem bila prepričana, da bo imel vpliv tudi na prejetje žepnine, a sem se zmotila. Kljub koronavirusu se večini učencem ta ni spremenila.

Glede na ugotovljeno menim, da je žepnina zelo koristna za razvoj odgovornosti in odnosa do denarja. Pomembno se mi zdi, da so še vedno starši tisti, ki bedijo nad otrokovim denarjem in z nasveti pomagajo k varčevanju ali smiselnim nakupom.

Pri pisanju raziskovalne naloge in pregledovanju literature sem naletela na zanimive teme finančne pismenosti otrok. Čeprav zveni zelo odraslo in zahtevno, bi bilo zanimivo raziskati, koliko je temu namenjene učne snovi pri pouku od 1.–9. razreda in kako jo dosegamo.

VIRI

Arndt, K. (1999). *Denar ne pade sam z neba: kako naučimo otroke ravnati z denarjem*. Ljubljana: Založba Kres

Fran (b.d.). Pridobljeno 3. 11. 2020, iz <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=%C5%BEepnina>

Končnik - Goršič, N. (2004). *Moj otrok odrašča*. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba

Neiser, B. (2007). *Maks služi jurje*. Celovec: Mohorjeva družba

Nidorfer, M. in Milič, M. (2017). *Kaj moramo starši o denarju naučiti svoje otroke, preden grejo od doma*. Ljubljana: Časnik Finance, d. o. o.

IZJAVA*

Mentorica, **Maja Kmecl**, v skladu z 20. členom Pravilnika o organizaciji mladinske raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom **Žepnina med učenci naše šole**, katere avtorica je **Patricija Oprešnik**:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljano gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu,
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na knjižničnih portalih z navedbo, da je raziskovalna naloga nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisnimi pogoji projekta Mladi za Celje

Celje, 12. 5. 2021

žig šole

Podpis mentorice

Podpis odgovorne osebe

*POJASNILO

V skladu z 20. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje je potrebno podpisano izjavo mentorice in odgovorne osebe šole vključiti v izvod za knjižnico, dovoljenje za objavo avtorja(-ice) fotografskega gradiva, katerega ni avtor(-ica) raziskovalne naloge, pa hrani šola v svojem arhivu.